

Audiovizuální výchova - nutná odpověď na záplavu filmů a videí

20.8.2024 - Karolína Šteflíčková | PROTEXT

Podle údajů vědců z Masarykovy univerzity tráví adolescenti v České republice denně téměř hodinu přímou konzumací videoobsahu na platformách jako YouTube a Netflix (z celkového času čtyř hodin denně strávených na mobilních telefonech, kde dále konzumují videoobsah na sociálních sítích, přičemž se k těmto sítím a dalším aplikacím vrací až 78krát denně).

Tento trend vyvolává vážné otázky ohledně jejich schopnosti soustředění, kritického přístupu k audiovizuálním podnětům, a také ohledně jejich duševní pohody, která se v posledních letech jeví jako výrazně ohrožená.

Audiovizuální výchova jako klíčové řešení

Audiovizuální výchova se v posledních letech stává jedním z nejdůležitějších světových trendů, protože reaguje na obrovský vliv audiovizuálních médií na mladé generace i na společnost jako celek. Tento přístup podporuje rozvoj kritického myšlení, estetického vnímání, respektu k názorové pestrosti, odolnosti vůči manipulaci a zároveň podněcuje demokratické procesy. Klade důraz také na nové možnosti osobního vyjádření a kreativity, které jsou zásadní pro budoucnost naší společnosti.

Aktuální situace ve školách: nutnost posílení audiovizuální výchovy

Školy dnes často postrádají dostatečné kapacity a kvalifikované odborníky, kteří by byli schopni efektivně reagovat na rostoucí vliv audiovizuálního obsahu na děti a mladistvé. Učitelé jsou přetíženi množstvím úkolů a povinností, což vede k tomu, že se audiovizuální výchova ocitá na okraji zájmu. Tento přístup však představuje zásadní riziko, kterému bychom měli věnovat více pozornosti. Právě nyní je klíčové tuto oblast výrazně posílit, aby byly naše děti lépe připraveny čelit výzvám moderního světa. *„Proto jsme se rozhodli od nového školního roku výrazně rozšířit naši činnost v oblasti audiovizuální výchovy a realizovat řadu nových programů pro děti, mladé lidi, rodiče a učitele v mnohem větším rozsahu. Více informací naleznete na webu www.kinokavalirka.cz,“* říká Adéla Lachoutová, vedoucí nového oddělení audiovizuální výchovy Kina Kavalírka v Praze. Dodává také: *„Ve světě audiovizuální výchovy nejsme sami; existuje řada organizací, které se tomuto tématu věnují, a považujeme za klíčové nejen podporovat aktivity kolem Kina Kavalírka, ale také spolupracovat s dalšími organizacemi na celostátní úrovni, aby se audiovizuální výchova stala nedílnou součástí vzdělávání a výchovy.“*

Nové projekty na podporu audiovizuální výchovy

Kino Kavalírka a sprátené projekty přicházejí do nového školního roku s několika novými iniciativami, jejichž cílem je posílit význam audiovizuální výchovy a prohloubit spolupráci mezi současnými aktéry v České republice i na mezinárodní scéně.

Pro učitele a ředitele nabízí Kino Kavalírka od nového školního roku vzdělávací program **Filmová akademie: Učit (s) filmem**, která od 26. srpna představí různé principy filmové řeči prostřednictvím přednášek a workshopů s filmovými profesionály. Mezi lektory patří Barbora Chalupová, spolurežisérka filmu V Síti, která se zaměří na manipulaci v dokumentárním filmu.

Projekt **FilmED** přináší projektové dny pro děti a v příštím roce tento mezinárodní projekt přinese i metodický online rozcestník pro lektory a učitele. **Audiovizuální HUB** v Kině Kavalírka, který běží v

pilotním režimu od 1. srpna 2024, poskytuje celoroční podporu pedagogům při práci s filmem a propojování s dalšími odborníky v této oblasti. „*Rádi poradíme učitelům i lektorům v práci s filmem a propojíme je s dalšími experty v této oblasti,*“ dodává Lachoutová.

Začátek školního roku s audiovizuální výchovou a s festivalem Young Film Fest

Ideálním začátkem školního roku s audiovizuální výchovou je plánovaný 8. mezinárodní filmový festival **Young Film Fest**, který proběhne v Centru současného umění DOX a v Kině Kavalírka od 25. do 29. září 2024. Festival přivítá nejrozsáhlejší program audiovizuální výchovy ve střední Evropě, zahrnující hosty jako je ředitelka největšího filmového a mediálního festivalu pro děti a mládež Cinekid, Heleen Rouw, a Anne Schultku z lobbistické iniciativy pro kvalitní evropské dětské filmy KIDS Regio. Inspirativním hostem bude také vedoucí projektu školního vzdělávání filmového festivalu Berlinale, Martin Ganguly. Další, téměř dvě desítky odborníků, představí festivaloví organizátoři postupně.

Festival nabídne řadu mezinárodních programů, od předškolního vzdělávání **Cinemini** s výběrem nejlepších filmů pro nejmenší, až po **Young & Short**, což je distribuční pásmo nejlepších evropských krátků vybraných samotnými adolescenty. Ti pod vedením odborníků vytvářejí metodické materiály a diskusní otázky, což dále rozvíjí jejich kritické myšlení a kreativitu.

„V době, kdy jsou děti a mládež stále více vystavovány videoobsahu, je nezbytné, abychom jim poskytli nástroje a dovednosti, které jim umožní tento obsah zodpovědně konzumovat a tvořit. Audiovizuální výchova není jen trendem, ale nutností, která může výrazně přispět k formování zdravější a kriticky myslící společnosti, nejen v Česku, ale i na Slovensku, kde také působíme,“ vysvětluje vedoucí industry oddělení festivalu Young Film Fest Radka Hoffmanová.

Spolek krutón, který stojí za všemi zmíněnými aktivitami, je organizace specializující se na audiovizuální výchovu, organizaci filmových festivalů a provoz Kina Kavalírka. Spolek se aktivně zapojuje do českých i evropských projektů zaměřených na audiovizuální výchovu a systematicky řeší výzvy v oblasti audiovizuální výchovy v českém i středoevropském kontextu.

Odkaz na výzkum Masarykovy univerzity:

<https://www.muni.cz/pro-media/tiskove-zpravy/adolescenti-v-prumeru-travi-na-mobilu-pres-4-hodiny-denne-nejcasteji-na-socialnich-sitich>

Partneři:

Kino Kavalírka podpořili: Hlavní město Praha, MČ Praha 5

Cinemini podpořili: Ministerstvo kultury ČR, MČ Praha 5

Young & Short byl podpořen Státním fondem kinematografie

Young Film Fest a Visegrad Young Film Days podpořili: Visegrádský fond, Ministerstvo kultury ČR, Státní fond kinematografie, Hlavní město Praha, MČ Praha 5, Kancelář Kreativní Evropa

FilmED byl podpořen:

Financováno Evropskou unií. Názory vyjádřené jsou názory autora a neodráží nutně oficiální stanovisko Evropské unie či Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za vyjádřené názory nenese odpovědnost.

Partneri projektu FilmED:

Goethe-Institut e.V., Centrum Kultury Filmovej im Andrzeja Wajdy, krutón, z. s., National Film Institute Hungary, Kino Úsmev, National Institution Cinematheque Of Republic Of North Macedonia

Kontakt

Mgr. Karolína Šteflíčková

prrr@krutonfilm.cz

www.kinokavalirka.cz

ČTK Connect ke zprávě vydává obrazovou přílohu, která je k dispozici na adrese
<https://www.protext.cz>.

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/audiovizualni-vychova-nutna-odpoved-na-zaplavu-filmu-a-videi/2557657>